

Israël wijst op de Messias

GESCHREVEN DOOR WOLFGANG SCHULER

De Messias in de namen van de twaalf stammen van Israël

Namen in de Bijbel staan er niet zomaar. Vaak laten ze iets zien van het innerlijk van de desbetreffende persoon. Soms is er bovendien een uitgesproken profetische betekenis in te herkennen, zoals bijvoorbeeld de namen van de eerste stamboom in Deuteronomium 5. Ook de namen van de twaalf stammen van Israël lijken een bijkomende profetische betekenis te bevatten.

In Genesis 29 en 30, maar ook in Genesis 35:18 worden ze telkens door de moeders gegeven. Met één uitzondering: de laatste zoon krijgt zijn definitieve naam van zijn vader.

Het is me een familie, die stamfamilie van het volk Israël. Vader Jakob, die door God na een geheimzinnig gevecht wordt omgedoopt tot 'Israël' (hij die met God strijdt - met wie/voor wie God strijdt/heerst) en die zodoende de lettergreep El (God) als attribuut krijgt toegevoegd aan zijn naam.

Jakob wordt door zijn schoonvader Laban (wit) te grazen wordt genomen. Laban geeft Jakob 'volgens familiegewoonte' zijn oudste dochter Lea (de afgematte, zij die zich vergeefs uitslooft; volgens een andere taaloorsprong minder passend: de wilde koe) als bruid. Pas daarna krijgt hij Rachel (moederschaap, de moederlijke), de vrouw die hij eigenlijk liefheeft, maar daarvoor moet hij nogmaals zeven jaren werken voor Laban.

Beide vrouwen kregen elk een dienstmeisje mee in het huwelijk. Voor Lea was dat Zilpa (gloeiende hitte, de vurige) en voor Rachel was dat Bilha (de vreesachtige, de weifelende, bescheidene, gevoelige).

Lea en Rachel Wat nu op gang kwam, is een wedloop tussen enerzijds Lea, die vergeefs geprobeerd heeft Jakobs liefde te winnen (dus Lea ten voeten uit). Zij wordt gezegend met kinderen. Rachel heeft vurig verlangd naar moedergeluk (naar haar hart dus Rachel ten voeten uit). Overeenkomstig de toenmalige gewoonte werden ook de bij het trouwen meegegeven dienstmeisjes zozeged als leenmoeders ingezet, wanneer bij de echtgenotes de kinderzegen uitbleef.

De namen Dit zijn de namen van de in die gezinssituatie geboren zonen met de bijbehorende toelichtingen uit de mond van de moeders. Van Lea eerst vier zonen:

1. **Ruben:** Kijk eens, een zoon.
2. **Schimon** (Simeon): God heeft (mijn smekingen) verhoord.
3. **Levi:** Nu zal hij mij (in liefde) aanhankelijk zijn.
4. **Jehuda** (Juda): Nu zal ik God (jhw) prijzen!

Daarna volgen de twee zonen van Bilha, Rachels dienstmeisje:

5. **Dan:** (God is mijn) rechter of (God heeft) als rechter (te mijnen gunste) beslist.
6. **Naftali:** (God heeft voor mij) gestreden/geworsteld.

Dan volgen de twee zonen door Lea's dienstmeisje Zilpa:

7. **Gad:** Geluk is gekomen.
8. **Ascher** (Aser): Tot mijn zaligheid.

Nu krijgt Lea nog twee zonen erbij:

9. **Jisasch-char** (Issaschar): God heeft me (mijn) loon betaald, want ik gaf mijn echtgenoot mijn dienstmeisje tot vrouw.
10. **Zebulun** (Zebulon): (Mijn echtgenoot) zal (eindelijk) bij me wonen!

Ten slotte krijgt Rachel toch nog twee eigen zonen:

11. **Jozef:** De Heer geve me nog een zoon erbij! (Jozef betekent ook zal wegnemen, wat later met Jozef gebeurd is, en bijeenbrengen, wat Jozef met zijn broers vanuit Egypte heeft gedaan).
12. **Ben-Oni:** Zoon van mijn smart/van mijn kwelling/van mijn pijn, zoals de stervende Rachel hem noemde. Maar Jakob veranderde de naam in Ben-Jamin, zoon van de rechterhand, dat wil zeggen van de gelukkige hand of mijn gelukszoon.

Jezus God zelf noemde het volk Israël zijn "eerstgeboren zoon" (Exodus 4:22). Later komen we te weten, dat Jezus in een diepere betekenis Gods eerstgeboren Zoon is (Lucas 1:35; Hebrëen 1:6), de Eerstgeborene voor de hele schepping (Micha 5:1; Johannes 1:1-12; Kolossenzen 1:15) en de Eerstgeborene onder vele broeders (Romeinen 8:29).

Had God dan al bij de totstandkoming van de namen van Jakobs zonen Zijn eigen, vóór de dagen der eeuwigheid verwekte Zoon voor ogen, temeer daar die namen in hun totaliteit Zijn Eerstgeborene op wonderbaarlijke wijze schenen te vertegenwoordigen?

Het is net alsof Hij ons (dat wil zeggen, eerst de Joden en daarna ook ons uit de volkeren) wil zeggen:

- Zie op Mijn Zoon (Ruben)
- Jullie smekingen zijn verhoord (Schimon)
- In Hem ben ik jullie geheel toegewijd (Levi)
- In Hem zal Ik zijn geprezen (Jehoeda)
- Hij is de opperste rechter, die rechtvaardig oordeelt, maar die ook bevoegd is vanuit zijn hoogste rechterlijke ambt genade te schenken (Dan)
- Hij heeft de strijd gestreden en zonde en dood overwonnen (Naftali)
- Hij brengt geluk (Gad)
- en (eeuwige) zaligheid (Ascher)
- Hij betaalt de prijs van de zonde, ons losgeld (Issaschar)
- en zal onder ons/in ons gaan wonen (Zebulon)
- Hij wordt weggenomen (in de dood) en teruggegeven (in de opstanding en wederkomst), en zal de verstrooide broeders weer bijeenbrengen (viermaal Jozef)
- Hij is de zoon van Mijn smart (Ben-Oni)
- en is toch de Zoon van mijn rechterhand, die (Ps 110) aan de rechterhand van God zit (Ben-Jamin)